

Fosc. Eren quarts de cinc de la matinada. Jo conduïa cap a la Herregårdsveien venint de Hauketo. Just abans d'arribar a l'estació de Ljan, vaig trencar a l'esquerra per agafar el pont que passa per sobre les vies del tren; el semàfor estava en vermell però no venia ningú, o sigui que vaig tirar. Quan era a l'altra banda, una mica més avall, passada la botiga, El Carrusel es deia, de sobte va aparèixer un home com expulsat de la foscor i es va precipitar a la llum dels fars. Quan el vaig veure estava a punt de caure. Vaig pitjar el pedal del fre a fons, les rodes es van bloquejar i el cotxe va patinar uns metres de costat, amb un xiscler repulsiu, fins que es va aturar a frec de l'home. El motor es va calar de cop. Estava segur que l'havia tocat amb el para-xocs.

Però l'home no va caure, ves. Es va recolzar al capó, va recular tres passes i es va quedar al mig de la carretera, vacil·lant. La llum dels fars li entrava als ulls a raig. L'home tenia la mirada fixa al parabrisa però no podia veure'm, no podia veure res.

Tenia els cabells llargs, la barba llarga i premia una bossa grisa sota el braç. Per un instant em va semblar que era el pare, però era impossible, jo no havia vist mai el meu pare.

L'home va desaparèixer en la foscor, per l'altre costat de la carretera, d'on surt el camí que baixa en picat a la vall de Ljan. Jo m'havia quedat clavat al seient, amb els braços rígids, estrenyent el volant, el cotxe travessat a la Herregårdveien amb el morro envaint el carril contrari. Encara era fosc, sí, més fosc encara. S'apropaven dos fars. Vaig girar la clau del contacte,

però el motor no es volia engegar; ho vaig tornar a provar, i aleshores sí, va arrencar. Em notava la respiració accelerada al capdamunt de la gola, com respiren els gossos. Vaig recular per tornar al meu carril abans que arribés l'altre cotxe, vaig tirar avall a poc a poc cap a la Mosseveien i a baix de tot vaig girar a la dreta en direcció a Oslo.

En aquell temps, el del primer mandat de Jens Stoltenberg i el seu govern de coalició "roig i verd", jo vivia al nord-est d'Oslo, a Romerike, però cada vegada més evitava l'E6, el camí dret per anar a Oslo, i preferia fer marrada per l'est voltant la capital, des de Lillestrøm via Enebakk i fins a Hauketo, perquè m'evocava bons records.

El trajecte era molt més llarg i trigava més, però no em feia res, havia estat de baixa per malaltia un any i què passaria a partir d'ara era una incògnita. Havia rebut una carta per correu postal de l'oficina de la Seguretat Social amb una citació, però no tenia cap intenció de tornar a treballar de seguida. Si no m'oblidava de prendre les pastilles, els dies s'anaven succeint sense sobresalts.

Vaig conduir a menys de seixanta per hora per la Mosseveien fins al pont penjant que uneix l'illa d'Ulvøya amb terra ferma. Encara hi havia poc trànsit. El pont es gronxava lleument sota el cotxe en passar-hi, una sensació agradable, com la d'estar a bord d'un vaixell. M'agradava, aquesta sensació.

Vaig aparcar en bateria a l'altra banda de la carretera, després del revolt, a mà dreta; em vaig reclinar al seient i vaig

esperar amb els ulls tancats, respirant amb la panxa. Tot seguit obro la porta, trec les cames d'una virada, vaig al darrere del cotxe i trec la vella bossa negra amb els estris de pescar. Un equip no gaire sofisticat: una llinya, vint hams i un plom a l'extrem.

Alguns dels pescadors habituals ja ocupaven el seu lloc al llarg de la barana, feia deu anys o més que hi anaven. Jo era potser l'únic nou en aquests deu anys, però ningú no m'havia preguntat mai per què hi havia aparegut així, de cop i volta. Ara feia tres mesos que hi anava dos cops per setmana.

L'home que tenia més a prop es va girar quan jo pujava amb la bossa. Em va saludar tocant-se la gorra amb tres dits, com un escolta. Duia dos jerseis, el de sobre era blau i el de sota devia ser blanc, crec, o quasi blanc, tots dos esfilagarsats. L'anomenaven Jon el Contàiner. Duia mitenes, o potser eren guants als quals havia tallat els dits. M'havia fixat que els repartidors de diaris ho feien. Els d'aquest pescador eren d'un vermell desconcertant, tirant a rosa.

—¿Has pescat res? —vaig dir-li.

No em va contestar, però va somriure assenyalant el diari que havia desplegat a terra, als seus peus. Hi havia un bacallà mitjà i dos verats, un d'ells encara saltava. Em va picar l'ullet amb l'esquerre, va enlairar la mà dreta i va obrir els cinc dits tres cops.

—En un quart d'hora! —vaig dir, i vaig xiular fluixet.

A tocar de la barana hi havia una bossa de plàstic abandonada, de l'ICA o del Coop o de qualsevol d'aquests súpers, no era d'ell, això segur, i dues tasses de cafè per emportar enganxades, igual d'abandonades que la bossa, un tovalló d'un color clar enganxifós i tacat de quètxup i mostassa i, per si fos poc i bastant més apartat, un cordill enredat de mala manera. En Jon el Contàiner va tossir fort un parell de vegades i, amagat de manera

inquietant darrere les mitenes amb què es tapava la boca, es va girar i em va dir en la foscor:

—Maleïts estrangers que pesquen de dia.

Vaig passar de llarg i em vaig col·locar entre dos tirants, bastant a prop de terra ferma, el que tenia el número nou, vaig treure l'ham que fixava la llinya al rodet, alliberant-ne mig metre, i em vaig estintolar a la barana. Amb un gir de canell maldestre vaig deixar que la llinya amb el plom a l'extrem s'anés descargolant a poc a poc i s'enfonsés a l'aigua. Al capdamunt de cada ham hi tenia lligat un trosset de cel·lo vermell viu. Quan el meu oncle anava a pescar una més mica al sud, al Brunnefjord, just al davant de la casa de Roald Amundsen, amb un bot de remes que llogava per quatre xavos, sempre feia servir d'esquer un musclo. Li agradava pescar en aigües salades —això era als primers anys seixanta— i viatjava molt lluny amb el seu Volvo PV gris per poder endinsar-se amb les botes d'aigua a l'embarcador de Bekkensten, on la superfície de l'aigua no li arribava ni de bon tros a la vora de les botes, i tot encorbat i amb les mànigues arremangades en un esforç inútil per mantenir-les seques collia musclos i els anava posant en una galleda escapçada que deixava flotar a l'aigua al seu davant. Però tot això era massa complicat per a mi, jo no anava tan lluny per aconseguir esquers, al cap i a la fi els peixos no picaven ni més ni menys que quan l'oncle anava a pescar als anys seixanta. No calen esquers, em deien els altres pescadors del pont, piquen amb qualsevol cosa que brilli.

Vaig fixar l'eix d'una roda de bicicleta a la barana subjectant-lo ben fort amb els suports del parafang a la canya, és el

que es coneix amb el nom de cabrestant, una peça que es troba sovint fixada a la borda dels vaixells de pesca i que es pot comprar a les botigues si un vol gastar-s'hi els diners, però en el meu cas era una patent de fabricació casolana. Vaig passar la llinya per la guia perquè d'aquesta manera podia fer anar el cabrestant endavant i endarrere sense que el refrec amb la barana l'aprimés massa i es trenqués a la primera estrebada, cosa que ja m'havia passat i havia divertit a tothom.

A poc a poc anava clarejant. Feia més de dues hores que hi era i encara no havia picat res. Estava un pèl emprenyat, però si soc sincer ja no m'entusiasmava tant pescar, no tant com abans. Els peixos que treia, sempre els regalava.

Normalment marxava cap a casa abans que els primers cotxes apareguessin al peu del pont, però aquell dia em feia el ronsa. Encara no havia començat a plegar veles que ja arribaven els primers cotxes, els guapos i cars. Em vaig girar d'esquena a la carretera, enfundat en el meu vell tabard blau marí cordat fins dalt. El conservava de quan era jove i vivia a Mørk, però només li quedava un dels botons de llautó originals. També duia una gorra de llana encasquetada fins a les orelles, blava com el tabard. Vist d'esquena segurament devia fer la mateixa fatxa que els altres.

Vaig lligar la llinya a la barana i em vaig ajupir per agafar un cigarret del paquet que duia a la bossa. Havia de deixar de fumar d'una vegada. Aquell matí havia començat a tossir, un mal senyal. En aquell moment un cotxe es va aturar al meu costat, la finestra del conductor a l'altura dels meus ulls. Vaig redreçar-me a poc a poc. Tenia el cigarret a la boca

i el vaig encendre amb un llumí fent cassoleta amb les mans, sempre faig servir llumins perquè detesto els encenedors de plàstic.

Era un Mercedes gris, flamant, la pintura brillava com de vegades pot arribar a brillar la pell, en determinades situacions. Aleshores es va abaixar el vidre silenciosament.

—¿Ets en Jim, no?

El vaig reconèixer a l'instant. Era en Tommy. Amb els cabells esclarissats i quasi grisos, però la cicatriu horitzontal a sobre de l'ull esquerre tan visible com sempre, blanca, argentada. Duia un abric malva cordat fins dalt que no semblava comprat als encants. No havia canviat gens, però al mateix temps recordava John Voight a *Enemy of the State*. Guants de pell. La mirada blava. Un pèl desenfocada.

—Sí, soc jo.

—Hòstia puta. ¿Quant temps fa que no ens vèiem? ¿Vint-i-cinc anys? ¿Trenta?

—Més o menys —li vaig dir—. Una mica més.

Va somriure.

—Vam tirar cada un pel seu compte. —Ho va dir sense cap intenció.

—És veritat —vaig respondre. Ell somreia, estava content de veure'm, o així m'ho va semblar.

—I resulta que mentre tu estàs pescant al pont amb aquesta gorra, va i passo amb aquest cotxàs, que no costa pas pocs diners, t'ho asseguro, però què cony, me'l puc permetre. N'hauria pogut comprar dos, i més si volgués, trinco-trinco. ¿No et resulta estrany? —Va somriure.

—¿El què?

—Que les coses puguin capgirar-se d'aquesta manera.